

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

ศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดทางการเกษตรในเขตลาดกระบัง

กรุงเทพมหานคร ปี 2533

STUDY OF AGRICULTURAL PRODUCTION AND MARKETING
IN LADKRAEANG DISTRICT BANGKOK IN 1990

โดย

นางสาวจำเริญสุข บุญสะอาด

นางสาววิไลลักษณ์ โคขุนทด

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (ศึกษาด้านการเกษตร)

เมื่อวันที่ เดือน มีนาคม พ.ศ. 2534

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(อาจารย์อารักษ์ แสนศักดิ์)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(อาจารย์สุกสมบูรณ์ อิงรัตนากร)

กรรมการปัญหาพิเศษ

[Signature]

(อาจารย์ธรรมรัตน์ ยางสูง)

หัวหน้าภาควิชา

[Signature]

(อาจารย์สนอง นิลเพชร)

รพ.
๑๓๗๔๘
๒๕๓๓

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มอนูญา ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

14063

บัญชาพิเศษ

เรื่อง

ศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดทางการเกษตรในเขตลาคกระบัง

กรุงเทพมหานคร ปี 2533

STUDY OF AGRICULTURAL PRODUCTION AND MARKETING

IN LADKRABANG DISTRICT BANGKOK IN 1990

T096052

โดย

นางสาวจำเริญสุข บุญสะอาด

นางสาววิไลลักษณ์ โคขุนทด

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

ป.พ.

๑๖๗๔๑

พ.ศ. 2534

๒๕๓๔

จดหมาย.....

จดทะเบียน.....

960521

ในเดือนปี.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ศึกษาสภาพทางผลิตและการตลาดทางการเกษตรในเขตลาคกระบั้ง
กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2533

โดย : นางสาวจำเริญสุข บุญสะอาด
นางสาววิไลลักษณ์ โคขุนทด

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตรบัณฑิต (พัฒนาการเกษตร)

สาขาวิชาเอก : พัฒนาการเกษตร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ๒๗ / ๒๕๓๓ / ๒๕๓๓

(อาจารย์อรรณ เสนศักดิ์)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาสภาพการผลิตและการตลาด
ทางการเกษตรในเขตลาคกระบั้ง กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพเศรษฐกิจ
และสังคมของเกษตรกร และรวบรวมข้อมูลการผลิตและการตลาด ตลอดจนเป็นแนว
ทางในการส่งเสริม การทำฟาร์มผสมผสานกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย คือ เกษตรกรที่
ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม 110 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบ
สัมภาษณ์ นำข้อมูลมาคำนวณวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ซึ่งได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่า
มัธยฐาน

ผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 6 คน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 92.45 ที่ได้รับเงินกู้จาก
รทส. และประกอบอาชีพทำนา ถึงร้อยละ 45.13 มีพื้นที่ทำนาส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 11-20
ไร่ นิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข 23 รายได้ของเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 3,000-21,500
บาท ในการทำนา เกษตรกรประสบปัญหาที่สำคัญคือ ขาดแคลนเงินทุน ราคาข้างตกต่ำ
และต้องการเมล็ดพันธุ์ดี ขณะเดียวกันมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพทำสวน ถึงร้อยละ
27.77 ในจำนวนนี้เป็นสวนมะม่วงทั้งหมด ส่วนใหญ่มีพื้นที่น้อยกว่า 5 ไร่ เกษตรกรนิยม
ปลูกมะม่วงพันธุ์ น้ำดอกไม้, เชียวสวย และทองคำ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้จาก
การทำสวนอยู่ในช่วง 20,001-30,000 บาท ปัญหาที่สำคัญคือ โรคแมลง ประสบภาวะ
น้ำท่วม ราคาผลผลิตไม่แน่นอน นอกจากนี้มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา ถึงร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้นำไปเผยแพร่โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ละ 24.30 ซึ่งส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่ในช่วง 5-10 ไร่ นิยมเลี้ยงปลานิล, ปลาทะเพียน และ ปลายี่สก ตามลำดับ มีรายได้อยู่ในช่วง 10,000-20,000 บาท เกษตรกรส่วนใหญ่ มีปัญหา การขาดแคลนเงินทุน มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 1.38 เท่านั้น ที่ประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ด และเลี้ยงไก่

จากการศึกษาพบว่า ผลผลิตที่ได้จากการทำนา ทำสวน เลี้ยงปลา เลี้ยงเป็ด และเลี้ยงไก่ เกษตรกรส่วนใหญ่จะขายส่งโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง ทั้งนี้ พ่อค้าจะไปรับซื้อ ชาวบ้านของเกษตรกร และรับซื้อมะม่วงและปลาบางส่วนที่ตลาดหัวตะเข้ มีเกษตรกร เพียง 1 คน ที่นำปลาไปขายที่สะพานปลา กรุงเทพ

ปัญหาโดยภาพรวมเกษตรกรในเขตลลาคกระบี่ จะประสบปัญหา

1. การขาดแคลนเงินทุน
2. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน
3. ปัญหาน้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรม
4. เกษตรกรไม่มีทุนจกมันที่ค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมในฟาร์ม ทำให้

ไม่สามารถคำนวณต้นทุนการผลิต

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัย เนื่องจากราคาผลผลิตไม่แน่นอน เกษตรกรควรจะมี การวางแผนการผลิต ซึ่งจะส่งเสริมในรูปของฟาร์มผสมผสาน จะสามารถแก้ไขปัญห ทางด้านการตลาด เนื่องจากราคาผลผลิตไม่แน่นอน ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกร ใ้ท่น้อยลง นอกจากนี้ยังสามารถช่วยแก้ไขปัญหา การขาดแคลนเงินทุน เพราะเกษตรกร มีรายได้จากการขายผลผลิตแต่ละกิจกรรมที่หมุนเวียนสับเปลี่ยนกันไป ขณะเดียวกันทาง เขตลลาคกระบี่ ควรจะมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตามคลองต่าง ๆ เมื่อพบว่าน้ำเสียทาง เขตควรจะรายงานไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ควบคุมโรงงานอุตสาหกรรม ในเขตลลาค- กระบี่ ไม่ให้ปล่อยน้ำเสียลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง

นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตร เขตลลาคกระบี่ ควร จะมีการเผยแพร่ ข่าวสาร บริการทางด้านความรู้ รวมไปถึงการวางแผนการผลิต พร้อม ทั้งแนะนำให้เกษตรกรจกมันที่ค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ ในฟาร์ม เพื่อเป็นประโยชน์ใน การคำนวณต้นทุนการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากหลาย ๆ ท่านที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอาจารย์อวรวณ เสนศักดิ์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาพิเศษที่ใ้ก่ความคิดแนะแนวทางมาตั้งแต่ต้น ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในบุญคุณอย่างยิ่ง อีกทั้งอาจารย์สุภสมบุรณ์ อิงรัตนากร และ อาจารย์ชรรมรัตน์ ยางสูง ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมการปัญหาพิเศษโดยให้ความช่วยเหลือในด้านการตรวจทานแก้ไข รวมถึงเจ้าหน้าที่เกษตรสำนักงานเขตลลาคกระบี่ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ และเกษตรกรในเขตลลาคกระบี่ ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูล จึงใคร่ขอขอบพระคุณมา ณ. โอกาสนี้

ท้ายสุดที่จะกล่าวถึงและเป็นผู้สร้างหลักให้แก่วิชีวิตของข้าพเจ้าคือ นিকা มารดา ผู้ให้กำเนิด ที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษามาโดยตลอด ดังนั้น หากการศึกษาคครั้งนี้ มีความคืบหน้าคือ ผลของการกระทำของนิกา มารดา

จำเริญสุข บุญสะอาด
วิไลลักษณ์ โคขุนทด
มีนาคม 2534

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1	
บทนำ	1
ความสำคัญของการศึกษา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตของการศึกษา	2
นิยามศัพท์	2
บทที่ 2	5
การตรวจเอกสาร	5
บทที่ 3	9
วิธีการศึกษา	9
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	9
วิธีการรวบรวมข้อมูล	9
การวิเคราะห์ข้อมูล	10
บทที่ 4	12
ผลการศึกษา	12
ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม	12
ผลการวิเคราะห์สภาพการผลิตและการตลาด	13
ผลการวิเคราะห์การท่อนา	16
ผลการวิเคราะห์การเลี้ยงปลา	23
ผลการวิเคราะห์สภาพการเลี้ยงสัตว์	28
ผลการวิเคราะห์สภาพการทำสวน	28
บทที่ 5	34
สรุปผลและขอเสนอแนะ	34
สรุปผล	34
ปัญหาและขอเสนอแนะ	35
เอกสารอ้างอิง	35

ภาคผนวก เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงอาชีพของเกษตรกร	14
2	แสดงจำนวนเกษตรกรที่ทำฟาร์มผสมผสานและกิจกรรมภายในฟาร์ม	15
3	แสดงพื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่ไร่นา	16
4	แสดงการใช้พันธุ์ข้าวของเกษตรกรในเขตลาคกระบัง	17
5	แสดงจำนวนผลผลิตที่เกษตรกรได้รับจากการทำนาในปี 2533	18
6	แสดงจำนวนผลผลิตที่ลดลงของเกษตรกรที่ไร่นา เนื่องจากภาวะน้ำท่วม	19
7	แสดงรายไคของเกษตรกรจากการทำนา ในปี 2533	20
8	แสดงราคาข้าวเปลือกที่ขายในปี 2533	21
9	แสดงค่าเช่าพื้นที่	22
10	แสดงต้นทุนผันแปร	22
11	แสดงปัญหาในการทำนา	23
12	แสดงพื้นที่เลี้ยงปลา	24
13	แสดงพันธุ์ปลาที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง	25
14	แสดงรายไคในการจำหน่ายปลาในทศปี 2533	25
15	แสดงแหล่งน้ำที่ชุมชนในบ่อเลี้ยงปลา	26
16	แสดงต้นทุนผันแปรในการเลี้ยงปลา	26
17	แสดงปัญหาในการเลี้ยงปลา	27
18	แสดงพื้นที่ถือครองที่เกษตรกรใช้ปลูกมะม่วง	29
19	แสดงพันธุ์มะม่วงที่เกษตรกรนิยมปลูก	30
20	แสดงรายไคของเกษตรกรจากการขายมะม่วง	31
21	แสดงปัญหาของเกษตรกรที่ปลูกมะม่วง	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ที่ถ้าหากมีให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มี 33 หน้าไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและปัญหาของการศึกษา

ศึกษาสภาพพื้นฐานทางกาย เศรษฐกิจและสังคม และการตลาดทางการเกษตร ในเขตลาคกระบึง เพื่อที่จะนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาระบบ ทรัพยากรผสมผสานในเขตลาคกระบึง

เขตลาคกระบึงอยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงของกรุงเทพมหานคร มีประชากรทั้งสิ้น 64,512 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพหลัก ด้งจะเห็นได้จากพื้นที่ทำนา 35,516 ไร่, ทำสวน 3,038 ไร่ และเลี้ยงปลา 6,465 ไร่ การเกษตรส่วนใหญ่ มีลักษณะผลิตเพื่อบริโภคภายในครอบครัว ที่เหลือก็จำหน่าย ซึ่งเกษตรกรประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น ปัญหาการผลิตมีจำกัด การใช้แรงงานภายในครัวเรือนไม่เต็มที่ ขาดการวางแผนการผลิต ภาวะการตลาดไม่แน่นอน ขาดการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมและเสี่ยงต่อภาวะน้ำท่วม

จากประเด็นปัญหา จะเห็นว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ในการวางแผนการใช้ทรัพยากรมีอยู่อย่างจำกัด คือ ที่ดิน, ทุน, แรงงาน และการจัดการ ตลอดจนปัจจัยที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จะเห็นว่ามักจะถูกพิษชนิดเดียวกันซ้ำๆ หรือปลูกตามเกษตรกรข้างเคียง ทั้งนี้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบการเกษตรแบบผสมผสาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการพัฒนาใช้ที่ดิน ให้มีการปลูกพืชหลายครั้ง หรือหลายชนิด รวมถึงการเลี้ยงสัตว์ และการประมงขนาดเล็ก, ผสมผสานกันให้มีการใช้ปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย, เมล็ดพันธุ์, สินเชื่อการเกษตรเพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมในขบวนการผลิต เพื่อให้เกษตรกรมีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและมีรายได้สม่ำเสมอ ซึ่งระบบการเกษตรผสมผสานเป็นแนวทางหนึ่ง ในการลดต้นทุนการผลิต ลดปัญหาการขาดตลาด ลดความเสี่ยงภัยต่าง ๆ หรือกระจายการใช้แรงงานด้านการเกษตรมากขึ้น และสิ่งสำคัญคือ การเพิ่มรายได้ของครัวเรือนของเกษตรกรให้สูงขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาสภาพ เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง
2. เพื่อศึกษาและรวบรวมข้อมูลการผลิตและการตลาดทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง
2. ทำให้ทราบข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดทางการเกษตรของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง
3. เป็นแนวทางในการวางแผนการทำฟาร์มผสมผสานของเกษตรกรในเขตลาคกระบึง

ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษานี้ จะทำการศึกษาดังสถานภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม สภาพการผลิตการตลาดทางการเกษตรในเขตลาคกระบึง โดยสุ่มตัวอย่าง แบบพบโดยบังเอิญ accidental sampling จากเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรในเขตลาคกระบึง จำนวน 110 ราย

นิยามศัพท์

สถานภาพการผลิต หมายถึง ลักษณะการดำเนินงานต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพ โดยแยกออกเป็นอาชีพทั้งต่อไปนี้ การทำสวน, การทำนา, การเลี้ยงสัตว์, อาชีพประมง

การตลาด หมายถึง ระบบการดำเนินงานทั้งหมดที่กำหนดขึ้น เพื่อการวางแผน การตั้งราคา การส่งเสริมการขายผลิตภัณฑ์และบริการ ที่ใช้ในการนำผลิตภัณฑ์มาสู่ผู้บริโภคในปัจจุบัน และลูกค้าในอนาคต

ระบบการทำฟาร์มผสมผสาน หมายถึง ระบบการเกษตรที่มีการปลูกพืชหรือมีการเลี้ยงสัตว์ หลาย ๆ ชนิด อยู่ในพื้นที่เดียวกัน โดยกิจกรรมการผลิตแต่ละอย่างไม่มีการมีได้ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สามารถเกื้อกูลประโยชน์ต่อกัน อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยอาศัยหลักการของการอยู่ร่วมกันระหว่างพืชสัตว์ สิ่งแวดล้อม ในระบบนิเวศเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมการผลิต

การจัดการฟาร์ม หมายถึง การตัดสินใจในการจัดองค์ประกอบของฟาร์ม และดำเนินกิจกรรมฟาร์มให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้ได้กำไรสูงสุด

งบประมาณฟาร์ม หมายถึง การประมาณค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ทั้งนี้คาดว่า จะเกิดขึ้นเพื่อทำการผลิต ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพันธุ์พืช, พันธุ์สัตว์, การเตรียมดิน, การใช้ปัจจัยการผลิต, ค่าจ้างแรงงาน ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ๆ ตามแผนที่ได้ทำไว้

ต้นทุนการผลิต หมายถึง การใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการผลิต ซึ่งประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และ ต้นทุนผันแปร

ต้นทุนคงที่ หมายถึง ค่าใช้จ่ายจากการใช้ปัจจัยคงที่ ได้แก่ ค่าเช่าที่ดิน, ค่าภาษี, ค่าเสื่อมราคา, เครื่องมือ, เครื่องจักร ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เกษตรกร จะต้องเสียไปไม่ว่าทำการผลิต หรือไม่ทำการผลิต

ต้นทุนผันแปร หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดจากการใช้ปัจจัยผันแปรในการผลิต ได้แก่ ค่าเมล็ดพันธุ์, ค่าปุ๋ย, ค่ายาฆ่าแมลง เป็นต้น ต้นทุนชนิดนี้เป็นค่าใช้จ่ายที่เกษตรกรจะต้องจ่ายมากขึ้นเมื่อมีการผลิตมากขึ้น และจะเสียค่าใช้จ่ายน้อยลงเมื่อมีการผลิตน้อยลง

รายได้เหนือต้นทุนผันแปร หมายถึง รายได้ที่หักออกจากต้นทุนผันแปรรวมทั้งหมด

อาชีพหลัก หมายถึง อาชีพที่เกษตรกรใช้เวลาส่วนใหญ่ในรอบปีหนึ่ง ๆ กับกิจกรรมนั้นมากที่สุด

อาชีพรอง หมายถึง อาชีพที่เกษตรกรใช้เวลาส่วนใหญ่ในรอบปีหนึ่ง ๆ กับกิจกรรมนั้นรองลงมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่ามัธยฐาน หมายถึง คะแนนที่อยู่ตำแหน่งตรงกลาง นั่นคือ มัธยฐานจะเป็นค่าที่แบ่งข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน เท่า ๆ กัน ส่วนหนึ่งมีคะแนนที่น้อยกว่าหรือเท่ากับค่ามัธยฐาน อีกส่วนหนึ่งมีค่ามากกว่ามัธยฐานแต่ละส่วนจะมีจำนวนเท่ากับครึ่งหนึ่งของคะแนนทั้งหมด ทัวถกลางนี้เหมาะสำหรับข้อมูลที่มีคะแนนบางค่าแตกต่างจากคะแนนอื่น ๆ มาตรฐานหรืออยุ่เกินไป และยังอาจใช้ไ้ได้กับข้อมูลซึ่งจัดตารางความถี่แบบชั้นเปิด

ประชากร หมายถึง เกษตรกรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ในเขตลาคกระบั้ง

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง ประชากรบางส่วนที่ผู้วิจัยเลือกมาเป็นตัวแทนของประชากรทั้งหมด

วิธีสุ่มตัวอย่างแบบพบโดยบังเอิญ หมายถึง เป็นการสุ่มโดยไม่มีการคัดเลือก ไม่มีการคัดเลือก ทำเนิการโดย เมื่อพบประชากรที่มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยก็สัมภาษณ์เก็บข้อมูลจนกว่าจะครบจำนวนตามขั้นก่อน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยครั้งนี้แบ่งการตรวจเอกสารออกเป็น 2 ส่วนคือ

1. บทความทางวิชาการ
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทความทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับครั้งนี้

ปัญหาการกักตุนและการตลาด

กรมส่งเสริมการเกษตร (2533:1) กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาการกักตุนและการตลาด ตลอดจนการแก้ไขปัญหาพื้นที่ถือครองทางการเกษตร ซึ่งเกษตรกรประมาณ 11 ล้านคน มีพื้นที่ถือครองเพียง 5-10 ไร่ มีแรงงานเกษตรกรในครอบครัว 2-3 คน จะสามารถแก้ไขปัญหาโดยการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดการไร่นา ในรูปแบบไร่นาสวนผสม ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรแบบพึ่งตนเอง มีการใช้หลักวิชาการต่าง ๆ อย่างถูกต้องใช้ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้มีการใช้ที่ดินหลายครั้ง มีกิจกรรมการเกษตรหลายชนิดหมุนเวียนในรอบปี

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2528:2) กล่าวว่าความสัมพันธ์ของเกษตรกรกับการตลาด เกษตรกรเป็นผู้ทำการผลิตและทำการผลิตโดยหวังผลกำไร เกษตรกรทำการผลิตพืช ผลผลิตสัตว์ และผลผลิตสัตว์น้ำ ก็เพื่อผลตอบแทนสูงสุด เมื่อเป็นเช่นนี้เกษตรกรจำเป็นต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับการจัดการฟาร์มและมีความรอบรู้เรื่องราวของการตลาดเป็นอย่างดีคือ เกษตรกรจะต้องได้รับข่าวสารการตลาดแล้ว จึงตัดสินใจว่าจะผลิตอะไร ปริมาณเท่าไร เกษตรกรจะซื้อและขายเมื่อไรและที่ไหน

สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ (2530:12) กล่าวว่า การผลิตทางการเกษตรในปัจจุบันได้มีการนำเอาความรู้ใหม่ ๆ และเครื่องมือการเกษตรที่เป็นเครื่องทุ่นแรงมาใหม่มากขึ้น ทำให้เพิ่มปริมาณผลผลิตให้แก่ผู้ประกอบการฟาร์ม และปริมาณผลผลิตออกสู่ตลาดมากขึ้น

ไม่มีการณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขึ้น บางครั้งทำให้เกิดปัญหา ในค่านการจึคจำหน่ย และราคาของผลผลิต รวมทั้งปัญหาวธิการต่าง ๆ ระหว่างผู้ผลิต พ่อค้าคนกลาง ผู้บริโภค ฉะนั้น การจึกระบพารมจึจควรให้ความสนใจในเรื่องการตลาดมากขึ้น โดยมีกวางแผนค่านการ ผลิตและการตลาดให้สอดคล้องกัน

การจึการพารม

ฉึกร ซ้ำของ (2531:1) กล่าวว่ การจึการพารมจะช่วยให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตค่อหน่วยให้มากขึ้น โดยการใ้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัค มีการเพิ่มรายได้ ปัจจยที่มีอิทธิพลค่อการทำพารมคือ ปัจจยทางค่านการตลาด ทางค่านแหล่งที่จะทำการผลิตและค่านส่ง ค่านสภาพภูมิศาสตร์และขรรรชาติ ค่านชีวภาพ ปัจจยที่กล่าวมานี้จะเห็นว่ ปัจจยค่านการตลาดสำคัญมาก ถ้ามีตลาดรับซื้อในราคาทีเกษตรกรคุ้มทุนและมีกำไร เกษตรกรจะพยายามชวนชววย ศึกษาพัฒนาแก้ไข้ปัญหา เพื่อเป็นการช่วยเหลือนตนเอง

สัมฤทธิ์ เทียนคำ (2525:47) กล่าวว่ องค์ประกอบที่สำคัญของกา รจึการพารมคือ

1. วัตถุประสงค์ของขุรกิจพารม
2. หน้าที่ผู้รับผิดชอบพารม
3. นโยบายของขุรกิจพารมค่านต่าง ๆ
4. สถานการณ์โดยทั่วไปทั้งภายใน พารมและนอกพารม
5. การคักฉึสนใจ
6. ความสามารถต่าง ๆ ของผู้ค่านเินการพารม

ปัจจยเหล่านี้คว รจะนำมาวิเคราะห์และประเมินในการค่านเินการพารมทุก

ประเภท

ระบบการทำพารมผสมผสาน

ฉึรพงษ์ พงษ์ฉึกร (2532:76) รายงานว่ คุณฉึ ทงมี เกษตรกรอยู่บ้านเลขที่ 71 หมู่ที่ 6 ตำบลไม้คัก อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี มีพื้นที่อยู่ 2 ไร่ ใ้ทำการเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พารม เลือคนสม 60 เปอร์เซนต์ และมีกา ปลูกพืชอาหารสัตว์ คือ หญ้าพันธุ์

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนเปียร์ พืชกินก็ ปลุกกระดิน และถั่วลายแฉะปะปนกัน เพื่อช่วยเสริมคุณค่าทางอาหารให้กับโค
ในพื้นที่ 1 ไร่ ถ้าปลูกหญ้าทั้งหมดจะเลี้ยงโคได้ 4 ตัว โดยไม่ต้องอาศัยฟางข้าวเลยในฤดูแล้ง
จากการปลูกหญ้า 1 ไร่ ก็มีการทำสวนกล้วย ปลุกกระชาย เป็นพืชเสริมที่สามารถส่งขายในท้อง
ตลาดเป็นรายได้ประจำวัน จากพื้นที่ 2 ไร่ ที่มีการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ผสมผสานกันไปก็สามารถ
ทำรายได้ค้อมีให้กับคุณผี ทองมี และครอบครัวโดยไม่เคยกร้อน

พิรพล ม่วงแสงธรรม (2532:20) กล่าวว่า เป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า การทำไร
นาสวนผสมนั้นเป็นทางออกที่ดีที่สุด สำหรับเกษตรกรรายย่อย ที่มีพื้นที่ทำกินน้อย รายได้ต่ำ โดย
พลิกกว้าง ๆ นั้นจะเน้นให้เกษตรกรปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ผสมผสานกันไป และนำวัสดุที่เหลือใช้
ทางการเกษตรมาใช้ให้ได้ผลและได้ประโยชน์มากที่สุด

วิษย์ เลียนจารย์ (2530:24) กล่าวว่าระบบการเกษตรแบบผสมผสานมีความ
หมายค่อนข้างกว้างและมีเนื้อหาหลัก ๆ อยู่ 3 ประการ คือ

1. ประกอบไปด้วยกิจกรรมการผลิต ตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป อาจเป็นพืชกับพืช
สัตว์กับสัตว์ หรือสัตว์กับพืช ผสมผสานกัน
2. กิจกรรมการผลิตหนึ่งจะต้องเกื้อกูลต่อกิจกรรมหนึ่ง อย่างเป็นวงจรโดย
พิจารณาจากการหมุนเวียน การใช้ประโยชน์เกี่ยวกับอาหาร อากาศ และพลังงานอย่างใดอย่าง
หนึ่ง
3. ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดทั้งต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ตามเงื่อนไขและระดับ
ของเศรษฐกิจ สังคมของท้องถิ่นนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิเศษ ชัยฐานวัตร และคณะ (2531:6) ได้ศึกษาการใช้ประโยชน์จากผลพลอย
ได้และเศษสิ่งเหลือใช้ในระบบการทำฟาร์มผสมผสานของเกษตรกร พื้นที่เขตชลประทานจังหวัด
แพร่ : ศึกษากรณีการทำฟาร์มผสมผสานของนายเป็เลียน อินตา พบว่ามีรายได้จากการปลูก
ข้าวและการเลี้ยงสัตว์ แม้พื้นที่ ในระดับใกล้เคียงกันคือ 4,178.55 และ 4,044.55 ตามลำดับ
นอกจากนี้ยังสามารถใช้ทรัพยากรในฟาร์ม อันได้แก่ แรงงานในครอบครัว ที่ดิน และการใช้จ่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
เงินสศกได้อย่างคุ้มค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันวิจัยพาร์ม กรมวิชาการเกษตร (2531:41) ศึกษาศึกษาการเปลี่ยนสภาพพื้นที่นาเพื่อทำพาร์มผสมผสาน ของนายชก ทองนา บ้างเลขที่ 113 หมู่ที่ 4 ตำบลชันนาค อำเภอมือง จังหวัดชันนาค ซึ่งมีพื้นที่นา 25 ไร่ ไร่เช่าอีก 7 ไร่ รายได้หลักก่อนเข้าร่วมโครงการได้มาจากการปลูกข้าวพาร์ม มีรายได้เหนือต้นทุนผันแปร 58,025 บาท ในครอบครัวมีแรงงานชาย 3 คน หญิง 2 คน หลังจากงานวิจัยและพัฒนาระบบการทำพาร์มสูตรผสมปุ๋ยได้เข้าไปดำเนินการในปี 2527 โดยที่เปลี่ยนพื้นที่นาเป็นสวนไม้ผล 3 ไร่ ในระยะ 2 ปีแรกเกษตรกรได้ปลูกข้าวโพด พืชผล ถั่วเหลือง พืชผล พืชผักสวนครัวเป็นพืชแซมในสวนมะม่วงเมื่อมะม่วง 3 ปี เกษตรกรได้ทำบึงมะม่วงเพื่อไว้จำหน่ายพืชผัก จากการศึกษาเปรียบเทียบรายได้ รายจ่ายของนายชก ทองนา ที่ปลูกข้าวเพียงอย่างเดียวก่อนเข้าร่วมโครงการ มีรายได้เหนือต้นทุนผันแปร 58,025 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับทำการแปรเปลี่ยนสภาพพื้นที่บางส่วนยกร่อง ปลูกไม้ผล ปลูกปรางค์กู่ เลี้ยงปลา และเลี้ยงไก่ไข่ ไก่พื้นเมือง ทำให้มีรายได้เหนือต้นทุนผันแปรรวม 71,768 บาท (ตารางภาคผนวกที่ 1 และ 2)

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร หมายถึง เกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรในเขตลาคกระบึง การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ Accidental Sampling จาก

เกษตรกร จำนวน 110 ราย จากแขวงในเขตลาคกระบึง

- แขวงลาคกระบึง จำนวน 8 ราย
- คลองสองคั่น จำนวน 7 ราย
- คลองข้วยยาว จำนวน 20 ราย
- แขวงลำปลาทิว จำนวน 37 ราย
- แขวงชุมทอง จำนวน 30 ราย
- คลองสามประเวศน์จำนวน 8 ราย

วิธีการรวบรวมข้อมูล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่วนใหญ่ในภา วิชาการผลิตและการตลาดทางการเกษตร ในเขตลาคกระบึง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 2 วิธี

วิธีที่ 1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสำรวจ โดยการออกแบบสัมภาษณ์จากเกษตรกร โดยแบบสัมภาษณ์แบบเปิด โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ เป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 พื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ตอนที่ 2 สภาพเกี่ยวกับการผลิตและการตลาดทางการเกษตร

การทดสอบแบบสัมภาษณ์ก่อนทำการเก็บรวบรวมข้อมูลให้นำแบบสัมภาษณ์ไป

ทดสอบกับเกษตรกรแขวงข้วยยาว และลาคกระบึง จำนวน 10 ราย

วิธีที่ 2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) โดยการรวบรวมข้อมูลจากแหล่ง
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่รวบรวมไว้ก่อนแล้วจะนำมาใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำมาใช้เพื่อสนับสนุนด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่าง ๆ อันได้แก่ กรมส่งเสริมการเกษตร, หอสมุด คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และข้อมูลสำนักงานเขตลาดกระบัง

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ทางสถิติดังนี้

สูตรที่ 1 การคำนวณหาค่าร้อยละ

$$\text{สูตร} = \frac{n \times 100}{N}$$

กำหนดให้

n = จำนวนเกษตรกรที่ทำการศึกษา

N = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมดที่ทำการศึกษา

การหาค่าเฉลี่ย \bar{x} เป็นการรวบรวมข้อมูลแต่ละชุดของสมาชิกทั้งหมด หาค่าด้วยจำนวนสมาชิกที่ทำการศึกษา ซึ่งค่าที่ได้ทำให้ทราบถึงค่าเฉลี่ย

สูตรที่ 2 การหาค่าเฉลี่ย (ข้อมูลที่ไม่มีจกกลุ่ม)

$$\text{สูตร} = \frac{\sum x_j}{n}$$

กำหนดให้ \bar{x} = ค่าเฉลี่ยที่ทำกรวิเคราะห์

$\sum x_j$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

n = จำนวนตัวอย่างของเกษตรกรทั้งหมด

สูตรที่ 3 การหาค่ามัธยฐาน

$$\text{ข้อมูลที่จัดกลุ่มแล้ว} \quad Med = L + C \left(\frac{\frac{N}{2} - \sum f}{f_m} \right)$$

กำหนดให้ L = ขอบเขตล่างของชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่

C = อัตรากว้างของชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่

$\sum f$ = ผลรวมของความถี่ของชั้นที่มีคะแนนต่ำกว่ามัธยฐาน

f_m = ความถี่ของชั้นมัธยฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

N = จำนวนคะแนนของข้อมูล
 และชั้นที่มีมัธยฐานตกอยู่ (median class) คือชั้นที่อยู่ตำแหน่งตรงกลางซึ่ง
 ครอบคลุมค่ามัธยฐาน หากได้จากชั้นซึ่งมีความถี่สะสมใกล้เคียงกับค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในการศึกษารังนี้ให้ทำการศึกษาประชาชนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จำนวน 110 ราย ภายในเขตลาคกระบั้ง โดยการสุ่มตัวอย่างแบบทบโดยบังเอิญ

ผลการศึกษานี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

1. ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทางด้าน เศรษฐกิจ และ สังคม
2. ผลการวิเคราะห์สภาพการผลิตและการตลาด

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ลักษณะพื้นฐานทางด้าน เศรษฐกิจ และ สังคม

(ตารางภาคผนวกที่ 3)

เพศ อายุ ระดับการศึกษา และสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 55.45 หญิง ร้อยละ 44.55 มีอายุระหว่าง 36 – 45 ปี การศึกษาระดับ ประถมศึกษาปีที่สี่ ร้อยละ 76.36 สมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 6 คน

การเป็นสมาชิกกลุ่มและบทบาทผู้นำในชุมชน

มีเกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ร้อยละ 41.82 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิก ชกส. ร้อยละ 57.35 รองลงมาเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรลาคกระบั้ง ร้อยละ 36.76 ทั้งนี้ เพราะได้ขี้นประโยชน์ในการกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ได้บริการสินเชื่อในรูปแบบ บัญชี เมล็ดพันธุ์ ยาฆ่าแมลง เครื่องมือทุ่นแรง นอกจากนี้ยังได้รับการบริการความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ อย่างไรก็ตาม มีเกษตรกรถึงร้อยละ 38.18 ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มใดเลย ซึ่งเนื่องมาจากความไม่สะดวกและคิดว่าไม่จำเป็น สำหรับในด้านการเป็นผู้นำในชุมชน มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 5.45 เท่านั้น ที่บทบาทเป็นผู้นำในชุมชน ซึ่งในจำนวนนี้เป็นผู้นำที่เป็นทางการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย-ผู้ใหญ่บ้าน และผู้สื่อข่าวสาธารณสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาระหนี้สิน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกร ร้อยละ 51.81 ไม่มีหนี้สิน ขณะที่พบว่าเกษตรกรมีหนี้สินถึงร้อยละ 48.18 ทั้งนี้ หนี้สินค่าสุก 1,200 บาท สูงสุด 400,000 บาท ส่วนใหญ่มีหนี้สินอยู่ในช่วง 10,001 - 30,000 บาท ร้อยละ 54.72 แหล่งเงินกู้ของเกษตรกร ร้อยละ 92.45 กู้เงินจาก ธกส. ร้อยละ 3.77 กู้เงินจากนายทุนและกู้เงินจากธนาคาร กสิกร-ไทย สหกรณ์การเกษตรลพบุรี บัง คึกเป็น ร้อยละ 1.88 เท่ากัน

รายได้

เกษตรกรส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ในช่วง 1,000 - 10,000 บาทต่อปี ร้อยละ 38.66 รองลงมามีรายได้อยู่ในช่วง 10,001 - 20,000 บาทต่อปี ร้อยละ 18.20 เกษตรกรมีรายได้ค่าสุก 1,000 บาท รายได้สูงสุด 300,000 บาท ค่ามัธยฐาน 16,071.92

อาชีพหลัก

เกษตรกรในเขตลพบุรีส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักในการทำนา ร้อยละ 55.45 ทำสวนและเลี้ยงปลา ร้อยละ 22.73 และ 21.82 ตามลำดับ

อาชีพรอง

เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 73.63 ไม่ประกอบอาชีพรอง แต่ครอบครัวจะมีรายได้เสริมจากการรับจ้าง มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 26.36 เท่านั้น ที่ประกอบอาชีพรอง ซึ่งส่วนใหญ่คือร้อยละ 44.12 จะทำสวน นอกจากนี้มีเกษตรกรเลี้ยงปลา ทำนา เลี้ยงเป็ด เลี้ยงไก่ ร้อยละ 32.35, 11.76, 5.88 และ 5.88 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการผลิตและการตลาด

ผลการวิเคราะห์สภาพการผลิตโดยทั่วไป

จากผลการศึกษาสภาพการผลิตของเกษตรกร ในเขตลพบุรีพบว่า เกษตรกรทั้งหมดประกอบอาชีพการเกษตร ซึ่งได้แก่ ทำนา ร้อยละ 45.13 ทำสวน ร้อยละ 27.77 เลี้ยงปลา ร้อยละ 24.30 เลี้ยงเป็ด ร้อยละ เลี้ยงไก่ร้อยละ 1.38 (ตารางที่ 1) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 79.01 ยังคงทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว ซึ่งเสี่ยงต่อความล้มเหลวทั้งทางด้านการผลิตและการตลาด มีเกษตรกรร้อยละ 20.91 เท่านั้น ที่ทำการเกษตรในรูปแบบของการทำทำร่วม

หมายเหตุ เลี้ยงเป็ด ร้อยละ 1.38

ผสมผสาน มีการเลี้ยงปลาเป็นกิจกรรมหลัก ร้อยละ 52.17 ทำการปลูกพืชเป็นกิจกรรมหลัก ร้อยละ 47.83 ส่วนกิจกรรมรองมีการปลูกพืช ทำการประมง เลี้ยงสัตว์ ร้อยละ 52.00, 40.00, 8.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 1 แสดงอาชีพของเกษตรกร

อาชีพ	จำนวน (n= 110) *	ร้อยละ
ทำนา	65	45.13
ทำสวน	40	27.77
เลี้ยงปลา	35	24.30
เลี้ยงเป็ด	2	1.38
เลี้ยงไก่	2	1.38

* ทอมไ้มากกว่า 1 คำตอบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนเกษตรกรที่ทำฟาร์มผสมผสานและกิจกรรมภายในฟาร์ม

กิจกรรม	จำนวน (n = 110)	ร้อยละ
เกษตรกรประกอบอาชีพเกษตร แต่ไม่ทำฟาร์มผสมผสาน	87	79.01
เกษตรกรที่ทำฟาร์มผสมผสาน	23	20.91
- กิจกรรมหลัก (n = 23)		
ทำการปลูกพืช	11	47.83
ทำการประมง	12	52.17
- กิจกรรมรอง (n = 25) *		
ทำการปลูกพืช	13	52.00
ทำการประมง	10	40.00
ทำการเลี้ยงสัตว์	2	8.00

* เกษตรกร 2 ราย มีกิจกรรมรอง 2 อย่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์สภาพการทำนา

สภาพพื้นที่ในการทำนาและการถือครองที่ดิน

จากการศึกษาเกษตรกร 110 ราย มีเกษตรกรประกอบอาชีพในการทำนา ร้อยละ 45.13 มีพื้นที่ในการทำนารวมทั้งหมด 2,269 ไร่ มีเกษตรกร ร้อยละ 16.46 ที่พื้นที่ทำนาเป็นของตนเองรวมเป็นพื้นที่ 308 ไร่ อีกร้อยละ 81.54 ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ในการทำนา รวมเป็นพื้นที่ 1,961 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่ทำนากันสูงสุด 7 ไร่ สูงสุด 120 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 20.00 มีพื้นที่ทำนาอยู่ในช่วง 11 - 20 ไร่ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 แสดงพื้นที่ถือครองของเกษตรกรที่ใช้ทำนา

พื้นที่ทำนา	จำนวน (n = 65)	ร้อยละ
น้อยกว่า 11 ไร่	10	15.38
11 - 20 ไร่	13	20.00
21 - 30 ไร่	11	16.92
31 - 40 ไร่	10	15.38
41 - 50 ไร่	6	9.23
51 - 60 ไร่	7	10.77
61 ไร่ ขึ้นไป	8	12.31

พื้นที่ทำนากันสูงสุด 7 ไร่

พื้นที่ทำนาสูงสุด 120 ไร่

คามัชฌิธาน 30

สภาพการทำนา

จากการศึกษาเกษตรกรทำนาจำนวน 65 ราย พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 63.00 ทำนาได้ปีละครั้ง มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 37 เท่านั้น ที่สามารถทำนาได้ปีละ 2 ครั้ง ไม่ว่าจะเป็นครั้งใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทั้งนี้เพราะที่เรามีน้ำเพียงพอเกษตรกรนิยมปลูกข้าว พันธุ์ กข 23 ร้อยละ 44.28 รองลงมาพันธุ์ทอง ร้อยละ 25.71 (ตารางที่ 4)

ในปี 2533 เกิดภาวะน้ำท่วมหนัก ในเขตลพบุรี เกษตรกรประสบปัญหาข้าวเสียหายทั้งหมดถึงร้อยละ 24.61 มีเกษตรกรเพียง ร้อยละ 75.38 เท่านั้นที่ได้ข้าวซึ่งได้ในปริมาณที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เกษตรกรได้ข้าวสูงสุดถึง 43 เกวียน ค่าสุกได้เพียง 10 ถึง แต่ส่วนใหญ่ร้อยละ 55.10 ได้ข้าวอยู่ในช่วง 1-5 เกวียน (ตารางที่ 5)

อย่างไรก็ตามถึงแม้เกษตรกรส่วนใหญ่ได้ข้าวแต่ข้าวที่ได้มีปริมาณลดลงกว่าทุกปีที่ผ่านมา จากการศึกษาพบว่าปริมาณข้าวที่ลดลงต่ำสุด 1 เกวียน ลดลงสูงสุดถึง 49 เกวียน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 31.14 จะสูญเสียปริมาณข้าวอยู่ในช่วง 5-10 เกวียน (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 4 แสดงการได้พันธุ์ข้าวของเกษตรกรในเขตลพบุรี

พันธุ์ข้าว	จำนวน (n = 70) *	ร้อยละ
กข 23	31	44.28
พันธุ์ทอง	18	25.71
โอบต	6	8.57
สุพรรณบุรี 60	7	10.00
อื่น ๆ	8	11.42

* ทอมไ้มากกว่า 1 คำทอม

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนผลผลิตที่เกษตรกรได้รับจากการทำนา ในปี 2533

ผลผลิตที่เกษตรกรได้รับ	จำนวน (n= 65)	ร้อยละ
จำนวนเกษตรกรที่ไม่ได้รับผลผลิตเลย	16	24.61
จำนวนเกษตรกรที่ได้รับผลผลิต (n = 49)	49	75.38
- ผลผลิตน้อยกว่า 1 เกวียน	6	12.24
1 - 5 เกวียน	27	55.10
5.01- 10 เกวียน	7	14.29
10.01- 15 เกวียน	2	4.08
15.01- 20 เกวียน	2	4.08
มากกว่า 20 เกวียน	5	10.20

ผลผลิตต่ำสุดที่เกษตรกรได้รับ 10 ถึง
 ผลผลิตสูงสุดที่เกษตรกรได้รับ 43 เกวียน
 ผลผลิตเฉลี่ยที่เกษตรกรได้รับ 6 เกวียน 86 ถึง

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนผลผลิตที่ตกลงของเกษตรกรที่ทำนา เนื่องจากภาวะน้ำท่วม
ในปี 2533

ผลผลิตเสียหาย	จำนวน (n = 65)	ร้อยละ
จำนวนเกษตรกรที่ผลผลิตไม่เสียหาย	4	6.15
จำนวนเกษตรกรที่ผลผลิตตกลง	61	93.85
1 - 5 เกวียน	18	29.51
5.01 - 10 เกวียน	19	31.14
10.01 - 15 เกวียน	8	13.11
15.01 - 20 เกวียน	7	11.48
20.01 - 25 เกวียน	4	6.56
25.01 - 30 เกวียน	2	3.27
ผลผลิตตกลงมากกว่า 30 เกวียน	3	4.91

ผลผลิตตกลงต่ำสุด 1 เกวียน

ผลผลิตตกลงสูงสุด 49 เกวียน

เฉลี่ยผลผลิตตกลง 10 เกวียน 81 ถึงต่อราย

รายได้จากการทำนา

ผลเนื่องจากปริมาณข้าวที่ตกลง ทำให้รายได้จากการทำนาของเกษตรกรลดลงด้วย
เกษตรกรมีรายได้จากการทำนาสูงสุด 103,200 บาท รายได้ต่ำสุดต่ำกว่า 3,000 บาท
เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 55.10 มีรายได้อยู่ในช่วง 300-21,500 บาท ขณะที่ก็มี
เกษตรกรถึงร้อยละ 24.62 ที่ไม่มีรายได้จากการทำนาเนื่องจากไม่ได้ผลผลิตเลย (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงรายได้ของเกษตรกรจากการทำนา ในปี พ.ศ. 2533

รายได้	จำนวน (n =65)	ร้อยละ
จำนวนเกษตรกรที่ไม่มีรายได้	16	24.62
จำนวนเกษตรกรที่มีรายได้	49	75.38
- เกษตรกรมีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท (n=49)	6	12.24
3,000 - 21,500 บาท	27	55.10
21,501 - 40,000 บาท	6	12.24
40,001 - 58,000 บาท	3	6.24
58,501 - 77,000 บาท	4	8.16
77,001 - 95,000 บาท	1	2.04
95,001 - 103,200 บาท	2	4.08

รายได้ต่ำสุด ต่ำกว่า 3,000 บาท

รายได้สูงสุด 103,200 บาท

สภาพการตลาด

จากการศึกษาพบว่ามีเกษตรกรเพียงร้อยละ 16.92 เท่านั้น ที่เก็บข้าวทั้งหมดไว้บริโภค แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 58.40 ต้องขายข้าวไม่นานพอค้ำคนกลาง ซึ่งกำหนดราคาแตกต่างกันกล่าวคือ ราคาข้าวเปลือกต่ำสุดที่พอค้ำคนกลางมีชื่อ 2,000 บาทต่อเกวียน ราคาข้าวสูงสุด 3,800 บาทต่อเกวียน เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 42.10 ขายข้าวในราคา 3,000 - 3,400 บาทต่อเกวียน ทั้งนี้ราคาข้าวจะขึ้นอยู่กับเปอร์เซ็นต์ความชื้นของเมล็ด โดยพอค้ำคนกลางจะรับซื้อถึงบ้าน (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 แสดงราคาข้าวเปลือกที่ขาย ในปี 2533

ข้อมูล	จำนวน (n = 65)	ร้อยละ
เกษตรกรที่ไม่ได้ผลิตเลย	16	84.62
เกษตรกรที่เก็บผลิตไว้บริโภคทั้งหมด	11	16.92
เกษตรกรที่ขายผลิต (n = 38)	38	58.46
2,000 - 2,400 บาทต่อเกวียน	8	21.05
2,500 - 3,900 บาทต่อเกวียน	6	15.78
3,000 - 3,400 บาทต่อเกวียน	16	42.10
3,500 - 3,800 บาทต่อเกวียน	8	21.05

ราคาข้าวต่ำสุด 2,000 บาทต่อเกวียน

ราคาข้าวสูงสุด 3,800 บาทต่อเกวียน

ราคาข้าวเฉลี่ย 3,005 บาทต่อเกวียน

ต้นทุนการทำนา

ต้นทุนที่ (ค่าเช่านา)

เกษตรกรเพียงร้อยละ 18.46 เท่านั้นที่เก็บเกี่ยวของตนเอง และมีเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 81.54 ต้องเสียค่าเช่าพื้นที่ในการทำนา ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ

1. ค่าเช่าในรูปของผลิตผลเกษตรกรเสียค่าเช่าในรูปของข้าวเปลือก ซึ่งสูงสุด 10 ถึงต่อไร่ ต่ำสุด 3 ถึงต่อไร่ แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 47.16 เสียค่าเช่าในช่วง 7-10 ถึงต่อไร่
2. ค่าเช่าในรูปของเงิน ค่าเช่าต่ำสุด 67 บาทต่อไร่ สูงสุด 400 บาทต่อไร่ แต่ส่วนใหญ่ร้อยละ 20.75 เสียค่าเช่าในช่วง 67-190 บาทต่อไร่ (ตารางที่ 9)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ข้อมูลใดๆ และต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร

[สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง]

ตารางที่ 9 แสดงค่าเช่าพื้นที่

รายการ	ค่าเช่า	จำนวน (n =65)	ร้อยละ
เกษตรกรที่มีที่นาเป็นของตนเอง	-	12/	18.46
เกษตรกรที่เช่าที่นา (n =53)	-	53	81.54
- เสียค่าเช่าเป็นข้าวเปลือก	3-6 ถึงต่อไร่	7	13.21
	7-10 ถึงต่อไร่	25	47.16
- เสียค่าเช่าเป็นจำนวนเงิน	67-190 บาทต่อไร่	11	20.75
	200-300 บาทต่อไร่	9	16.98
	301-400 บาทต่อไร่	1	1.88

ต้นทุนเงินแปร

จากการศึกษาพบว่า มีเกษตรกรเพียงร้อยละ 83.08 เท่านั้น ที่มีข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนเงินแปร ทั้งนี้ระบุว่าเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่าเตรียมดิน ค่าสารเคมี ซึ่งต้นทุนต่ำสุดเท่ากับ 3,000 บาทต่อปี สูงสุดเท่ากับ 97,750 บาทต่อปี (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 แสดงต้นทุนเงินแปร

ข้อมูลต้นทุนเงินแปร	จำนวน (n= 65)	ร้อยละ
ไม่มีข้อมูล	11	16.92
มีข้อมูล (n= 54)	54	83.08
- น้อยกว่าและเท่ากับ 10,000 บาท	22	40.74
10,001 - 20,000 บาท	15	27.78
20,001 - 30,000 บาท	4	7.41
30,001 - 40,000 บาท	11	20.37
มากกว่า 40,000 บาท	2	3.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ผู้ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นทุนแปรค่าสุก	3,000 บาท
ต้นทุนแปรสูงสุก	97,750 บาท
ต้นทุนแปรเฉลี่ย	24,289.62 บาท

ปัญหาในการทำนา

ในการทำนาเกษตรกรส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 24.62 ระบุว่าปัญหาด้านขาดแคลนเงินทุน ต้องการเมล็ดพันธุ์ดีและปัญหาราคาข้าวตกต่ำ รองลงมาระบุว่าปัญหาเกี่ยวกับโรคและแมลงศัตรูข้าว รวมทั้ง ปัญหาน้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรม นอกจากนี้เกษตรกรยังประสบกับปัญหาน้ำท่วมอยู่เสมอ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 แสดงปัญหาในการทำนา

ปัญหา	จำนวน (n= 264) *	ร้อยละ
ขาดแคลนเงินทุน	65	24.62
เมล็ดพันธุ์	65	24.62
ราคาข้าวตกต่ำ	65	24.62
โรคแมลง	37	14.01
น้ำเสีย	14	5.30
อื่น ๆ	18	6.82

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ผลการวิเคราะห์การเลี้ยงปลา

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา ร้อยละ 24.30 เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 31.42 มีพื้นที่เลี้ยงปลาอยู่ในช่วง 5-10 ไร่ รองลงมาร้อยละ 28.57 มีพื้นที่เลี้ยงปลาอยู่ในช่วง 11-20 ไร่ เกษตรกรมีพื้นที่เลี้ยงปลาค่าสุก 1 ไร่ สูงสุด ถึง 75 ไร่

และมีค่านิยมฐาน 13 (ตารางที่ 12) ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 แสดงพื้นที่เลี้ยงปลา

พื้นที่เลี้ยงปลา	จำนวน (n = 35)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ไร่	4	11.49
5 - 10 ไร่	11	31.42
11 - 20 ไร่	10	28.57
21 - 30 ไร่	6	17.14
31 ไร่ขึ้นไป	4	11.43

พื้นที่เลี้ยงปลาค้าวสูง 1 ไร่

พื้นที่เลี้ยงปลาสูงสูง 75 ไร่

ค่ามีชัยฐาน 13 ไร่

สภาพการเลี้ยงปลาและการตลาด

เกษตรกรที่เลี้ยงปลานิยมเลี้ยงปลาหลาย ๆ ชนิด รวมไปถึงเกี่ยวกัน พันธุ์ที่เกษตรกรนิยมเลี้ยงมากที่สุดคือ ปลานิล ร้อยละ 30.66 รองลงมาคือ ปลาตะเพียน ร้อยละ 24.90 (ตารางที่ 13) เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 97.14 นิยมรับปลาร้านขายปลาครั้งและขายส่งตลาด หัวตะเข้ ลาดกระบัง มีส่วนน้อยที่นำไปขายตลาดคลองปรีและสะพานปลา ในปี 2533 เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงปลาต่ำสุดคือ 2,000 บาท สูงสุด 300,000 บาท และรายได้มีค่ามีชัยฐาน 14,999.50 (ตารางที่ 14) ส่วนแหล่งน้ำที่เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้เลี้ยงปลา ส่วนใหญ่ได้มาจากคลอง ประเวศน์ และคลองลำปลาหัว ร้อยละ 57.42 และ 20.00 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 13 แสดงพันธุ์ปลาที่เกษตรกรนิยมเลี้ยง

พันธุ์ปลา	จำนวน (n = 75) *	ร้อยละ
ปลานิล	23	30.66
ปลาทะเทียน	18	24.00
ปลาช่อน	14	18.66
ปลาจีน	6	8.00
ปลาสวาย	5	6.66
ปลาอื่น ๆ	9	12.00

* เกษตรกรบางรายนิยมเลี้ยงปลามากกว่า 1 ชนิด

ตารางที่ 14 รายได้ในการจำหน่ายปลา ในต้นปี 2533

ข้อมูล	จำนวน (n = 35)	ร้อยละ
เกษตรกรที่ไม่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้	10	28.57
เกษตรกรที่ขายได้จากการเลี้ยงปลา (n=25)	25	71.43
- ต่ำกว่า 10,000 บาท	6	24.00
10,000 - 20,000 บาท	13	52.00
20,001 - 30,000 บาท	5	20.00
มากกว่า 30,000 บาท	1	4.00

รายได้ต่ำสุด 2,000 บาท

รายได้สูงสุด 300,000 บาท

กำไรเฉลี่ย 14,999.50 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงแหล่งน้ำที่สูญไปในเอเชียกลาง

แหล่งน้ำ	จำนวน (n = 35)	ร้อยละ
คลองสามประเวศน์	5	14.28
คลองประเวศน์	18	51.42
คลองลำปลาหัว	7	20.00
คลองอื่น ๆ	5	14.28

ต้นทุนผันแปร

การเลี้ยงปลาของเกษตรกรมี 2 ลักษณะ จากการศึกษพบว่าเกษตรกรร้อยละ 48.57 ไม่เสียค่าอาหารปลา แต่ส่วนใหญ่ร้อยละ 51.43 จะต้องเสียค่าอาหารปลา ในแต่ละเดือนแตกต่างกัน กล่าวคือ เกษตรกรร้อยละ 38.89 เสียค่าอาหารปลา 5,000 – 10,000 บาทต่อเดือน เกษตรกรเสียค่าอาหารปลาค่าสูง 2,000 บาทต่อเดือน สูงสุด 30,000 บาทต่อเดือน ค่าอาหารปลาเฉลี่ย 9,500 บาทต่อเดือน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงต้นทุนผันแปรการเลี้ยงปลา

ค่าอาหารปลาคือเดือน	จำนวน (n = 35)	ร้อยละ
ไม่เสียค่าอาหารปลา	17	48.57
เสียค่าอาหารปลา	18	51.43
- ต่ำกว่า 5,000 บาท	5	27.78
5,000 – 10,000 บาท	7	36.89
10,001 – 20,000 บาท	5	27.79
มากกว่า 20,000 บาท	1	5.55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค่าอาหารปลาต่ำสุด	1,200 บาทต่อเดือน
ค่าอาหารปลาสูงสุด	30,000 บาทต่อเดือน
ค่าอาหารปลาเฉลี่ย	9,500 บาทต่อเดือน

ปัญหาการเลี้ยงปลา

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรเพียงร้อยละ 37.14 ที่ระบุว่าไม่มีปัญหาในการเลี้ยงปลา แต่มีเกษตรกรถึงร้อยละ 62.85 ที่ประสบปัญหาในการเลี้ยงปลา ซึ่งส่วนใหญ่ระบุว่ามีปัญหา ด้านการขาดแคลนเงินทุนและขนาดของปลาโตไม่สม่ำเสมอ ร้อยละ 44.05 และ 24.48 ตามลำดับ ส่วนปัญหาขนาดและความถี่ของบ่อไม่เหมาะสม ร้อยละ 8.16 จะมีผลต่ออัตราการเจริญเติบโตของปลารายปีเมื่อ จะทำให้ปลาโตช้า (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงปัญหาในการเลี้ยงปลา

ปัญหา	จำนวน (n = 35)	ร้อยละ
เกษตรกรที่ไม่มีปัญหา	13	37.14
เกษตรกรที่มีปัญหา (n = 49) *	22	62.85
- ขาดแคลนเงินทุน	22	62.85
- ปลาโตไม่สม่ำเสมอ	12	24.48
- น้ำเสีย	7	14.28
- โรค	4	8.16
- ขนาดและความถี่ของบ่อไม่เหมาะสม	4	8.16

* เกษตรกรบางรายมีปัญหามากกว่า 1 ปัญหา

ความเสียหายจากน้ำท่วม

จากภาวะน้ำท่วมหนักปลายปี 2533 ในเขตลาคกระบัง เกษตรกรที่เลี้ยงปลาทุกคนระบุว่า ปลาออกจากบ่อ ในขณะที่น้ำท่วมแต่ไม่สามารถประมาณความเสียหายได้ อย่างไรก็ตาม รายได้จากการเลี้ยงปลา ในปลายปี 2534 จะลดลงแน่นอน

ผลการวิเคราะห์สภาพการเลี้ยงสัตว์

การเลี้ยงไก่ จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรเลี้ยงไก่ 2 ราย โดยรับจ้างเลี้ยงไก่ของบริษัท เจริญโภคภัณฑ์เกษตรกรจะได้รับลูกไก่และอาหาร รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่สัตวบาลมาให้ความรู้และดูแลรักษาเรื่องโรค บริษัทจะรับซื้อไก่ไปจำหน่ายทั้งหมด ในปีหนึ่ง ๆ เกษตรกรจะเลี้ยงไก่ 4 รุ่น เฉลี่ยรุ่นละ 20,000 ตัว มีรายได้สุทธิ 37,500 บาทต่อปี นอกจากนี้เกษตรกรยังได้รับประโยชน์จากมูลไก่ในบ่อเลี้ยงปลา ซึ่งจะเป็นการลดต้นทุนค่าอาหาร สำหรับการเลี้ยงปลา

การเลี้ยงเป็ด จากการศึกษาพบว่ามีเกษตรกรเลี้ยงเป็ด 2 ราย เกษตรกรรายแรกเลี้ยงเป็ดไซท์พันธุ์ก๊ากิแคมแมล จำนวน 90 ตัว ใช้จ่ายต้นทุนเป็ด 630 บาท ค่าอาหารเฉลี่ยเดือนละ 1,100 บาท ขณะนี้เกษตรกรยังไม่มีรายได้ เนื่องจากเป็ดยังไม่ไซ้

เกษตรกรรายที่สอง เลี้ยงเป็ดเนื้อพันธุ์ก๊ากิ จำนวน 120 ตัว เลี้ยงปีละ 4 รุ่น ต้นทุนค่าอาหารเฉลี่ยรุ่นละ 2,700 บาท ต้นทุนค่าต้นทุนเป็ดเฉลี่ยรุ่นละ 840 บาท รวมต้นทุนในการผลิตเฉลี่ยรุ่นละ 3,540 บาท เกษตรกรมีรายได้จากการขายเป็ดเฉลี่ยรุ่นละ 5,400 บาท เกษตรกรมีกำไรจากการขายเป็ดเฉลี่ยรุ่นละ 1,860 บาท

ผลการวิเคราะห์สภาพการทำสวน

สภาพพื้นที่ในการทำสวน

จากการศึกษาพบว่ามีเกษตรกรประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 27.77 ซึ่งทั้งหมดเป็นสวนมะม่วง เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 37.90 มีพื้นที่ปลูกมะม่วงน้อยกว่า 5 ไร่ พื้นที่ปลูกมะม่วงต่ำสุด 2 ไร่ สูงสุด 33 ไร่ (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แสดงพื้นที่ถ่อครองของเกษตรกรที่ปลูกมะม่วง

พื้นที่	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ไร่	15	37.50
5 - 10 ไร่	7	17.50
11 - 20 ไร่	9	22.50
21 - 30 ไร่	6	15.00
31 ไร่ขึ้นไป	3	7.50

พื้นที่ปลูกมะม่วงค่าสุด 2 ไร่
 พื้นที่ปลูกมะม่วงสูงที่สุด 33 ไร่
 พื้นที่ปลูกมะม่วงเฉลี่ย 6.25 ไร่

สภาพการผลิตการทำสวนมะม่วงและการตลาด

ลักษณะการทำสวนมะม่วงของเกษตรกรส่วนใหญ่ จะปลูกมะม่วงตามร่องสวน และปลูกบนคันบ่อ โดยจะใช้กิ่งและโคลนที่ลงจากบ่อมาถมโคนมะม่วง แทนการไถปุ๋ย วิทยาศาสตร์ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 23.86 นิยมปลูกมะม่วงพันธุ์น้ำดอกไม้ ร่องลงมา คือ พันธุ์เขียวเสวย ทองคำ ทนongแขง ตามลำดับ โดยทั่วไปจะนิยมปลูกมากกว่า 2 พันธุ์ (ตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 แสดงพันธุ์มะม่วงที่เกษตรกรนิยมปลูก

พันธุ์มะม่วง	จำนวน (n = 88)*	ร้อยละ
น้ำดอกไม้	21	23.86
เขียวเสวย	17	19.32
ทองคำ	14	15.91
หนองแซง	14	15.91
กระแต	5	5.68
อกรอง	4	4.55
อื่น ๆ	13	14.77

* เกษตรกรบางรายนิยมปลูกมะม่วงมากกว่า 1 พันธุ์

รายได้จากการขายมะม่วง

เกษตรกรเพียงร้อยละ 17.50 เท่านั้น ที่เก็บมะม่วงไว้บริโภคเอง แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 55.00 จะจำหน่ายมะม่วงซึ่งรายได้จากการขายมะม่วงต่ำสุด 960 บาท สูงสุด 50,000 บาท (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงรายได้ของเกษตรกรจากการขายมะม่วง

รายได้	จำนวน (n = 40)	ร้อยละ
มะม่วงที่ปลูกยังไม่ให้ผลผลิต	7	17.50
เกษตรกรที่เก็บมะม่วงไว้บริโภค	11	27.50
เกษตรกรที่จำหน่ายมะม่วง (n = 22)	22	55.00
- น้อยกว่า 1,000 บาท	2	9.10
1,000 - 10,000 บาท	4	18.18
10,001 - 20,000 บาท	3	13.63
20,001 - 30,000 บาท	7	31.63
30,001 - 40,000 บาท	4	18.18
40,001 - 50,000 บาท	2	9.10

รายได้ต่ำสุด 960 บาท

รายได้สูงสุด 50,000 บาท

ค่ามัธยฐาน 22,857.62 บาท

ปัญหาการปลูกมะม่วง

เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 50.00 ระบุว่าประสบปัญหาหน้าท่วม รองลงมาคือ ปัญหาโรคและแมลง รากมะม่วงไม่แน่นอน และปัญหาน้ำเสีย ตามลำดับ (ตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 แสดงปัญหาของเกษตรกรที่ปลูกมะม่วง

ปัญหา	จำนวน (n = 80) *	ร้อยละ
โรคแมลง	19	23.75
น้ำท่วม	40	50.00
น้ำเสีย	4	5.00
ราคาลดลงไม่แน่นอน	12	15.00
อื่น ๆ	5	6.25

* เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

ความเสียหายจากน้ำท่วม

จากเหตุการณ์น้ำท่วมหนักปลายปี 2533 ทำให้มะม่วงของเกษตรกรเสียหาย ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 72.50 ระบุว่า เป็นมะม่วงที่กำลังให้ผลผลิตและร้อยละ 27.50 ระบุว่า เป็นมะม่วงที่ยังไม่ให้ผลผลิต และส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 30.00 ระบุว่า มะม่วงตาย อยู่ในช่วง 50-100 ต้น รองลงมาคือ ตายน้อยกว่า (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 แสดงความเสียหายของเกษตรกรที่ปลูกมะม่วงเนื่องจากภาวะน้ำท่วม

ความเสียหาย	จำนวน (n= 40)	ร้อยละ
เกษตรกรที่มะม่วงยังไม่ไคยผลผลิต	11	27.50
เกษตรกรที่มะม่วงกำลังไคยผลผลิต	29	72.50
- ศึกษมะม่วงตาย (n = 40)		
ต่ำกว่า 50 ต้น	11	27.50
50 – 100 ต้น	12	30.00
101 – 200 ต้น	7	17.50
201 – 300 ต้น	4	10.00
301 – 400 ต้น	5	12.50
401 ต้นขึ้นไป	1	2.50

ศึกษมะม่วงตายต่ำสุด 10 ต้น

ศึกษมะม่วงตายสูงสุด 500 ต้น

เฉลี่ยศึกษมะม่วงตาย 175 ต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและขอเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดทางการเกษตร ในเขตลาคกระบึง
พอสรุปได้ดังนี้

พื้นฐานทางกายภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย ร้อยละ 55.45 หญิง ร้อยละ 44.55 มีอายุอยู่ระหว่าง 36-45 ปี จบการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 6 คน เกษตรกรทำนาเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 55.45 ทำสวนเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 22.73 และเลี้ยงปลาเป็นอาชีพหลัก ร้อยละ 21.82 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่ม ธกส. ร้อยละ 57.35 รองลงมาเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรลาคกระบึง ร้อยละ 36.75 ทั้งนี้เพราะได้รับประโยชน์ในการกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยต่ำได้รับบริการสินเชื่อในรูปแบบ เมล็ดพันธุ์ ยาฆ่าแมลง สำหรับในด้านการเป็นผู้นำในชุมชนมีเกษตรกรเพียงร้อยละ 5.45 เท่านั้น ที่มีบทบาทในการเป็นผู้นำในชุมชน

สภาพการทำนา

จากการศึกษาเกษตรกร 110 คน มีพื้นที่ในการทำนา 45.13 เกษตรกรนิยมปลูกข้าวพันธุ์ กข 23 ร้อยละ 44.28 รองลงมาคือ พันธุ์ทอง ร้อยละ 25.71 ในปี 2533 เกิดภาวะน้ำท่วมหนักในเขตลาคกระบึงประสบปัญหาชาวเสียชีวิต ร้อยละ 24.61 เกษตรกรสูญเสียข้าวอยู่ในช่วง 5-10 ไร่ เกษตรกรที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ย 6 ไร่ เกษตรกร 86 ไร่ และรายได้จากการทำนาอยู่ในช่วง 3,000-21,500 บาท ในการทำนาเกษตรกรประสบปัญหาการขาดแคลนเงินทุน ราคาข้าวตกต่ำ และต้องการเมล็ดพันธุ์ที่ ร้อยละ 24.62

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สภาพการทำสวน

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรประกอบอาชีพทำสวน ร้อยละ 27.77 ทั้งหมด เป็นสวนมะม่วง ร้อยละ 37.50 มีพื้นที่เฉลี่ยปลูก 6.25 ไร่ เกษตรกรนิยมปลูกมะม่วงพันธุ์ น้ำดอกไม้ เชียวสวย และทองคำ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำสวนมีค่ามัธยฐาน 22,857.64 ปัญหาที่สำคัญคือ น้ำท่วม และราคาลดผลผลิตไม้แน่นอน

สภาพการเลี้ยงปลา

เกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงปลา ร้อยละ 31.42 มีพื้นที่อยู่ในช่วง 10-35 ไร่ เกษตรกรนิยมเลี้ยงปลานิล, ปลากะเทียน, และปลายี่สก ตามลำดับ เกษตรกรมีรายได้มีค่ามัธยฐาน 14,999.50 ส่วนใหญ่เกษตรกรมีปัญหาค่าเงินบาทตกต่ำ มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเลี้ยงเป็ดและเลี้ยงไก่ ร้อยละ 1.38 เท่านั้น

สภาพการตลาด

จากการศึกษาพบว่าผลผลิตของเกษตรกรที่ได้จากการทำนา, ทำสวน, เลี้ยงปลา, เลี้ยงเป็ด และเลี้ยงไก่ ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายส่งพ่อค้าคนกลาง ทั้งนี้ พ่อค้าจะไปรับซื้อชาวบ้านของเกษตรกร และรับซื้อมะม่วง และปลา บางส่วนที่ตลาดหัวตะเข้ มีเกษตรกรเพียง 1 คนที่นำปลาไปขายที่สะพานปลา กรุงเทพฯ

ปัญหาโดยสภาพรวมเกษตรกรในเขตลาคกระบึง จะประสบปัญหา

1. การขาดแคลนเงินทุน
2. ราคาลดผลผลิตไม้แน่นอน
3. ปัญหาน้ำเสียที่ปล่อยจากโรงงานอุตสาหกรรม
4. เกษตรกรไม่มีการขมับหักค่าใช้จ่ายในการทำกิจกรรมในฟาร์ม ทำให้

ไม่สามารถคำนวณต้นทุนการผลิต

ขอเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพการผลิตและการตลาดทางการเกษตร ในเขตลาคกระบึง กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงมีข้อ

เสนอแนะดังนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เนื่องจากราคาคผลผลิตไม่แน่นอน เกษตรกรควรจะมีการวางแผนการผลิต ซึ่งจะส่งเสริมในรูปแบบของฟาร์มผสมผสาน จะสามารถช่วยทำให้ปัญหาทางด้านการตลาด เนื่องจากราคาคผลผลิตไม่แน่นอน ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงของเกษตรกรให้ลดลง นอกจากนี้ยังช่วยแก้ไขปัญหการขาดแคลนเงินทุน ขณะเดียวกันทางเขตลาคกระบ้ง ควรจะมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำ ตามคลองต่าง ๆ เมื่อพบว่าน้ำเสียทางเขตลาคกระบ้งจะรายงานไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ และเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานส่งเสริมการเกษตร เขตลาคกระบ้ง ควรจะมีการเผยแพร่ ข่าวสาร บริการทางด้านการรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการเกษตร. 2533. โครงการส่งเสริมการจัดไร่นาสวนผสมระยะที่หมู่บ้าน.
ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.
- ฉัตร ชำของ. 2531. การจัดการฟาร์มอย่างง่าย(3) กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์ชุมนุม
สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชลิต เศรษฐบุกรและคณะ. 2531. การศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบฟาร์มผสมผสานที่
ท่านาเป็นหลักในเขตชลประทานจังหวัดชัยนาท. เอกสารโรเนียว.
- ธีรพงษ์ พงษ์นิตกร. 2532. "เกษตรแบบผสมผสาน". วารสารชาวเกษตร (ตุลาคม)
78.
- พิระพล ม่วงแสงธรรม. 2532. ไร่นาสวนผสม. วารสารชาวเกษตร (มีนาคม) 20.
- วิฑูรย์ เลี่ยนคำภู. 2530. การเกษตรผสมผสานโอกาสสุดท้ายของเกษตรกรไทย.
ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.
- ศุภสมบุรณ์ อิงรัตนากร. 2532. วิจัยวิจัยทางการพัฒนาการเกษตร. โรงพิมพ์เอกสาร-
การพิมพ์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง.
- สาagal สติวิทยานันท์. 2534. ภูมิศาสตร์เกษตร. โรงพิมพ์แพรววิทยา กรุงเทพฯ.
สถาบันวิจัยการทำฟาร์ม กรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.
2531. ผลงานวิจัยของสถาบันวิจัยการทำฟาร์ม. ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.
- สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้. 2530. การจัดการฟาร์ม. ไม่ปรากฏสำนักพิมพ์.
- ศุภมฤต เทียนคำ. 2525. เกษตรทั่วไป 1 การจัดการฟาร์ม. โรงพิมพ์วิศดอร์-
เพาเวอร์พอยท์ จำกัด กรุงเทพฯ.
- สมศักดิ์ ธีรวิทย์พรหม. 2530. หลักและวิธีการจัดการธุรกิจฟาร์ม. กรุงเทพฯ. ระโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานโอเคียนสโตร์.

สะอาค บุดเกิน. 2525. โรน่ำป่ำดสม. จักหิมพ์โดยกองทุนจักหิมพ์ตำรำป่ำไม้.
คณะวนศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ ๑ แสดงรายได้ รายจ่าย และรายได้เหนือต้นทุนผันแปร จากการทำ
ฟาร์มผสมผสาน เป็นรายปีเทียบกับการปลูกข้าวอย่างเดียว

กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท) ในปี ๒๕๒๕
๑. ทำนา ข้าวเดียว (๒๕ ไร่ + ไร่ ๗ ไร่)	
รายได้	๘๗,๐๗๕ ^{1/}
รายจ่าย (ต้นทุนผันแปร)	๒๙,๐๔๐
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	๕๘,๐๓๕
๒. ทำฟาร์มผสมผสาน	
กิจกรรมปลูกพืชเป็นหลัก	
ปลูกข้าว (นาปี ๒๖ ไร่ ๑ งาน และนาปรัง ๑๙ ไร่ ๑ งาน)	
รายได้	๘๐,๒๕๐ ^{2/}
ต้นทุนผันแปร	๒๖,๐๔๐
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	๕๔,๒๑๐
ปลูกมะม่วง (๕ ไร่ ๒ งาน)	
รายได้	๒,๗๐๐
ต้นทุนผันแปร	๒,๒๐๐
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	๕๐๐
ปลูกพืช ถักสวนครัว และพืชแซมในสวนมะม่วง	
รายได้	๑,๐๐๐
ต้นทุนผันแปร	๓๐๐
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	๗๐๐
กิจกรรมเลี้ยงสัตว์เป็นหลัก	
เลี้ยงไก่พื้นเมือง	
รายได้	๑,๕๐๐
ต้นทุนผันแปร	๐๐๐

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้บริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่มีการตีพิมพ์ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 1 (ต่อ)

กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท) ในปี 2529
การเลี้ยงไก่ไข่ (50 ตัว)	
รายได้	10,622
ต้นทุนผันแปร	8,413
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	2,209
การเลี้ยงปลา (พื้นที่ 1 ไร่ 1 งาน)	
รายได้	18,586
ต้นทุนผันแปร	4,336
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	14,250

1/ ราคาข้าวเปลือกโลกริมละ 3 บาท

2/ ราคาข้าวเปลือกโลกริมละ 2.50 บาท

ตารางผนวกที่ 2 แสดงเปรียบเทียบรายได้ รายจ่าย จากการแปรเปลี่ยนสภาพพื้นที่
(27 ไร่) ในปี 2529

รายการ	ปลูกข้าวอย่างเคี่ยว (บาท)	ปลูกข้าวแปรเปลี่ยนสภาพ (บาท)
รายได้	87,673	113,658 (80,250+ 33,408)
ต้นทุนผันแปร	29,648	41,889 (26,040+ 15,848)
รายได้เหนือต้นทุนผันแปร	58,025	71,769 (54,210+ 17,559)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 3 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
(n = 110)		
เพศ		
- ชาย	61	55.40
- หญิง	49	45.55
อายุ		
16 - 25 ปี	3	2.73
26 - 35 ปี	8	7.27
36 - 45 ปี	30	27.27
46 - 55 ปี	24	21.82
56 - 65 ปี	24	21.82
66 - 75 ปี	16	16.36
76 - 83 ปี	3	2.73
อายุต่ำสุด 16 ปี		
อายุสูงสุด 83 ปี		
อายุเฉลี่ย 52 ปี		
สมาชิกในครอบครัว		
2 - 4 คน	32	29.10
5 - 7 คน	48	43.63
8 - 10 คน	22	20.00
11 - 13 คน	5	4.55
14 - 16 คน	2	1.81
17 - 20 คน	1	0.91
สมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 2 คน		
สมาชิกในครอบครัวสูงสุด 20 คน		
เฉลี่ยสมาชิกในครอบครัว 6 คน		

เอกสารนี้เป็นเอกสารเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ต่อผู้อื่น และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (n = 110)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ไ้เรียนหนังสือ	11	10.00
ประถมศึกษาปีที่ 4	64	76.36
ประถมศึกษาปีที่ 7	6	5.45
มัธยมศึกษา	7	6.36
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1	0.91
ปริญญาตรี	1	0.91
การเป็นสมาชิกกลุ่ม		
ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม	42	38.18
เป็นสมาชิกกลุ่ม (n = 68)	68	61.82
- ชกส.	39	57.35
- สหกรณ์การเกษตรลาคกระบั้ง	25	36.76
- กลุ่มเกษตรกร	3	4.41
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	1	1.47
บทบาทผู้นำในชุมชน		
ไม่มีบทบาทผู้นำในชุมชน	104	94.54
มีบทบาทผู้นำในชุมชน (n = 6)	6	5.45
- กำนัน	1	16.66
- ผู้ใหญ่บ้าน	2	33.33
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	2	33.33
- ผู้สื่อข่าวสารารณสุข	1	16.66

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (n = 110)	ร้อยละ
ภาวะหนี้สิน		
เกษตรกรไม่มีหนี้สิน	57	51.81
เกษตรกรมีหนี้สิน (n = 53)	58	48.18
- ต่ำกว่าและเท่ากับ 10,000 บาท	6	11.82
10,001 - 30,000 บาท	29	54.72
30,001 - 50,000 บาท	9	16.98
50,001 - 70,000 บาท	5	9.43
มากกว่า 70,001 บาท	4	7.55
เกษตรกรมีหนี้สินต่ำสุด 1,200 บาท		
เกษตรกรมีหนี้สินสูงสุด 400,000 บาท		
ค่ามัธยฐาน	31,207	39
แหล่งเงินทุน (n = 53)		
ธกส.	49	92.45
นายทุน	2	3.77
ธนาคารกสิกรไทย	1	1.88
สหกรณ์การเกษตรลาดกระบัง	1	1.88

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน (n = 110)	ร้อยละ
รายได้		
ไม่มีข้อมูล	33	30.00
มีข้อมูล (n = 77)	77	70.00
1,000 - 10,000 บาท	30	38.66
10,001 - 20,000 บาท	14	18.20
20,001 - 30,000 บาท	7	9.09
30,001 - 40,000 บาท	2	2.60
40,001 - 50,000 บาท	4	5.20
50,001 - 60,000 บาท	4	5.20
60,001 - 70,000 บาท	3	3.90
70,001 - 80,000 บาท	3	3.90
80,001 - 90,000 บาท	2	2.60
90,001 - 100,000 บาท	5	6.50
100,001 บาทขึ้นไป	3	3.90
รายได้ต่ำสุด 1,000 บาท		
รายได้สูงสุด 300,000 บาท		
ค่ามัธยฐาน 16,071.92 บาท		
อาชีพหลัก		
ห่านา	61	55.45
ทำสวน	25	22.73
เลี้ยงปลา	24	21.82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางผนวกที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
	(n = 110)	
อาชีพทรง (n= 34)		
ทำนา	4	11.76
ทำสวน	15	44.12
เลี้ยงปลา	11	32.35
เลี้ยงเป็ด	2	5.88
เลี้ยงไก่	2	5.88
มีเกษตรกร 5 ราย มีอาชีพทรง 2 อย่าง		
พื้นที่ดอกครอง		
ต่ำกว่า	11 ไร่	12.73
11 - 20 ไร่	19	17.27
21 - 30 ไร่	24	21.82
31 - 40 ไร่	14	12.73
41 - 50 ไร่	8	7.27
51 - 60 ไร่	6	5.45
61 - 70 ไร่	10	9.09
71 - 80 ไร่	7	6.36
81 - 90 ไร่	4	3.64
91 - 100 ไร่	2	1.81
101 ไร่ขึ้นไป	2	1.81
ต่ำสุด	2 ไร่	
สูงสุด	122 ไร่	
คามัชยฐาน	29.66 ไร่	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสัมภาษณ์โครงการวิจัย

ศึกษาสภาพการผลิต และการตลาดทางการเกษตรในเขตลาคกระบึง

ตอนที่ 1 สภาพพื้นที่ฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ

สภาพพื้นฐานทางบ้านสังคม

1. ชื่อ.....นามสกุล.....
2. เพศ.....
3. อายุ.....
4. สมาชิกในครอบครัว.....คน ทำการเกษตรได้.....คน
5. ระดับการศึกษา.....

6.

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	ชื่อกลุ่ม	เหตุผล
ไม่เป็นสมาชิก
เป็นสมาชิก

7. ในกลุ่มหรือชมรมที่ท่านเป็นสมาชิก ท่านทำหน้าที่.....
.....
8. ท่านต้องเสียค่าสมาชิกกลุ่มหรือชมรมหรือไม่
- เสีย.....บาท/ปี
- ไม่เสีย
9. จากการเป็นสมาชิกกลุ่มหรือชมรม ท่านได้ประโยชน์อะไรบ้าง
.....
10. ท่านมีบทบาทเป็นผู้นำ ในชุมชนหรือไม่
- ไม่เป็น
- เป็น ระบุ.....
11. ในครอบครัวของท่านมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน หรือไม่
- มี ระบุ.....
- ไม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

12. การสนับสนุนให้สมาชิกในครอบครัวเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
- มี ระบุ.....
 - ไม่มี
13. การเป็นคณะกรรมการในหมู่บ้าน
- เป็นคณะกรรมการ ระบุ.....
 - ไม่ได้เป็น

สภาพพื้นฐานทางกายภาพเศรษฐกิจ

1. การประกอบอาชีพ

อาชีพ	ผลผลิต	รายได้	รายจ่าย
ทำนา
ทำสวน
เลี้ยงปลา
เลี้ยงสัตว์
อื่น ๆ ระบุ

2. ภาวะหนี้สิน

- มี จำนวน.....บาท
- ไม่มี

3. ใ้เงินกู้มาใช้ในการเกษตรหรือไม่

- ไม่กู้
- กู้ จำนวนเงิน.....บาท
แหล่งเงินกู้.....
วัตถุประสงค์ของการใช้เงินกู้.....
.....

4. การถือครองที่ดิน

- เจ้าของที่ดิน.....ไร่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เข่าที่กินผู้อื่น.....ไร่
 - ไร่ฟรีโดยไม่เสียค่าเช่า.....ไร่
5. การใช้ประโยชน์จากที่ดิน
- เป็นที่อยู่อาศัย.....ไร่
 - ห่านา.....ไร่
 - ทำสวน.....ไร่
 - เลี้ยงปลา.....ไร่
 - เลี้ยงสัตว์.....ไร่
 - อื่น ๆ (ระบุ).....ไร่

ตอนที่ 2 สภาพการผลิตและการตลาดทางการเกษตร

1.	กิจกรรมในฟาร์มการผลิตสัตว์	รายได้	รายจ่าย
	ก. ไก่
	ข. สุกร
	ค. สัตว์ปีก
	ง. อื่น ๆ ระบุ

2. สภาพการผลิตโคนมก่อนนำท่วม
- 2.1 พันธุ์โคนมที่เลี้ยง.....
 - 2.2 จำนวนโคนมที่เลี้ยง.....
 - 2.3 สถานที่ตั้งฟาร์ม.....
 - 2.4 ลักษณะและขนาดของโรงเรือน.....
 - 2.5 ราคามilkในแต่ละวันได้เท่าไร.....
 - 2.6 ทุนการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย	มูลค่า/บาท
- ค่าโรงเรือนเลี้ยงสัตว์
- ค่าอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์
- ค่าอาหารสัตว์
- ค่ายาเคมี
- ค่าวัคซีน
- ค่าจับสัตว์ส่งขาย
- ค่าขนส่ง
- ค่าอื่น ๆ
รวมรายจ่าย			

๕๖7

สภาพการตลาด	ประเภทการตลาด	สถานที่	ราคา
.....
.....
.....
.....

2.8 ปัญหาโดยทั่วไปในการผลิต.....

.....

.....

2.9 สภาพการผลิตโดยทั่วไปหลังน้ำท่วม.....

.....

.....

.....

3. สภาพการผลิตสุกรก่อนน้ำท่วม

3.1 จำนวนสุกรที่เลี้ยง.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.2 พันธุ์สุกรที่เลี้ยง.....
- 3.3 สถานที่กักขัง.....
- 3.4 ลักษณะและขนาดของโรงเรือน.....
- 3.5 กนทุนการมลูก

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย/บาท	มูลค่า/บาท
ค่าโรงเรือนเลี้ยงสุกร
ค่าอุปกรณ์เลี้ยงสัตว์
ค่าอาหารสัตว์
ค่ายาเคมี
ค่าวัคซีน
ค่าจับสัตว์ส่งขาย
ค่าขนส่ง
ค่าอื่น ๆ
รวมรายจ่าย

3.6

สภาพการตลาด	ประเภทของราคา	สถานที่	ราคา
.....
.....
.....

- 3.7 ปัญหาทั่วไปในการมลูก.....
-
-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.8 สภาพการผลิตโดยทั่วไปหลังจากน้ำท่วม.....

4. สภาพการผลิตสัตว์ปีกก่อนน้ำท่วม

- ไก่เนื้อ
- ไก่ไข่
- นกกระทา

4.1 พันธุ์ที่เลี้ยง.....
 4.2 จำนวนสัตว์ที่เลี้ยง.....
 4.3 สถานที่คักฟาร์ม.....
 4.4 ลักษณะและขนาดของโรงเรือน.....

 4.5 ผลผลิตที่ได้รับในแต่ละปี
 - จำนวน.....
 - เหลือไว้บริโภค.....
 4.6 ทุนการผลิต

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย/บาท	มูลค่า/บาท
ค่าสร้างโรงเรือนสัตว์ปีก
ค่าอุปกรณ์สัตว์ปีก
ค่าอาหารสัตว์
ค้ายาเคมี
ค่าวัคซีน
ค่าจับสัตว์ส่งขาย
ค่าขนส่ง
ค่าอื่น ๆ
รวมรายจ่าย			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น เมื่ออนุญาตเห็นไปใช้ประโยชน์อื่นใดเป็นการค้า
 ไม่ทำกรรมใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.7

สภาพการตลาด	ประเภทการตลาด	สถานที่	ราคา
.....
.....

4.8 ปัญหาโดยทั่วไปในการผลิต.....

.....

.....

4.9 สภาพการผลิตโดยทั่วไปหลังน้ำท่วม.....

.....

.....

.....

5. กิจกรรมในฟาร์มในคานประมง.

5.1 พันธุ์ปลาที่เลี้ยง.....

5.2 จำนวนบ่อ.....

5.3 ลักษณะและขนาดของบ่อ.....

5.4 ใ้ได้รับแหล่งน้ำจาก.....

5.5 ผลผลิตที่ใ้ได้รับในแต่ละปี

– จำหน่าย.....

– เหลือไว้บริโภค.....

5.6 รายใ้จจากการจำหน่าย ปี 33.....

5.7 ทุนทุนการผลิต

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย/บาท	มูลค่า/บาท
- ค่าสร้างบ่อปลา
- ค่าอุปกรณ์เลี้ยงปลา
- ค่าอาหารปลา
- ค่ายาเคมี
- ค่าวัคซีน
- ค่าจับสัตว์ส่งขาย
- ค่าขนส่ง
- ค่าอื่น ๆ
รวมรายจ่าย			

5.8

สภาพการตลาด	ประเภทการตลาด	สถานที่	ราคา
.....
.....

5.9 ปัญหาโดยทั่วไปในการผลิต.....

.....

5.10 สภาพการผลิตทั่วไปหลังนำหวม.....

.....

6.	กิจกรรมในฟาร์มทางด้านการผลิตพืช	รายได้	รายจ่าย
	ก. ทำนา
	ข. ทำสวน
	ค. อื่น ๆ		

7. สภาพการทำนาก่อนนำทวม

- 7.1 ทำนาทั้งหมด.....ไร่
- 7.2 ทำนา.....ไร่
- 7.3 พันธุ์ข้าวที่ใช่ ระบุ.....
-
- 7.4 ผลผลิตที่ไ้ได้รับในปี 2533 ก็เกี่ยว.....
- จำหน่าย
- เก็บไว้บริโภค
- 7.5 ทุนการผลิต

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย	มูลค่า/บาท
ค่าเช่าพื้นที่
ค่าน้ำ
ค่าเมล็ดพันธุ์
ค่าเตรียมดิน
ค่าแรงงาน
ค่าสารเคมี
ค่าเก็บเกี่ยว
รวมรายจ่าย			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.6

สภาพการตลาด	ประเภทของการตลาด	สถานที่	ราคา
.....
.....
.....

7.7 ปัญหาโดยทั่วไปในการผลิต.....

.....

.....

.....

7.8 สภาพการผลิตทั่วไปหลังนำทวม.....

.....

.....

.....

8. สภาพการทำสวน

- พืชสวนที่ปลูก.....
- พันธุ์ที่ปลูก.....
- จำนวนพื้นที่.....
- ผลผลิตที่ได้รับ.....
- จำหน่าย.....
- เก็บไว้บริโภค.....
- ทุนการผลิต.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ปริมาณ/หน่วย	ราคา/หน่วย	มูลค่า/บาท
ค่าพันธุ์
ค่าดูแลรักษา
ค่าปุ๋ย
ค่าสารเคมี
ค่าเก็บเกี่ยว
ค่าอื่น ๆ
รวมรายจ่าย			

สภาพการตลาด	ประเภทของการตลาด	สถานที่	ราคา
.....
.....
.....

- ปัญหาโดยทั่วไปในการผลิต.....
-
-
-
-
- สภาพการผลิตทั่วไปหลังนำท่วม.....
-
-
-
-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเฉพาะภายในเท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาสาระสำคัญของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้